

توهنی شود تولید فساد بزرگی خواهد شد).
(رئیس بازمندگردد که نظامنامه بلدی خوانده شود جمعی گفته عدلیه از هر چیز مهم مقدم تر است و جمعی را عقیده این بود باید اولاً فکری نمود که مابین مجلس و اولیای دولت اتفاق و اتحاد حقیقی معنوی شود و وزراء مسئول هم قسم یاد نمایند و رفع این اختلافات بشود)

حاجی محمد اسمعیل آقا - کاریکه اهم است رفع اغتشاش از اطراف و ولایات است فکری درین باب بشود که رفع این اغتشاشات بشود خواندن نظامنامه بلدی و غیره بمدایز تحصیل امنیت است باین انقلابات که هست نمیشود باید اصلاح مفاسد بشود امروزه می بینیم روز بروز مفاسد بیشتر میشود همین طور ما مشغول خود باشیم مردم هم در اضطراب باشند آن اصفهان آن تبریز آن شیراز آن جا های دیگر فکراصلاح اینها را بکنید .

آقامیرزا فضلعلی آقا

چو در طاس لغزنده افتاد مور
رهاننده را چاره باید نه زور
امروز ما نمیدانیم که آنچه گفته چه چیز است هر يك يك چیری میگوئیم و امروز که کار ها باین وضع است ما نمیتوانیم بگوئیم جهت اینست طرف ما که دولتیان هستند مفرضند لیکن میتوانیم بگوئیم جهت اینست که آنها در اصلاح امور يك خبالی مینمایند و مجلسیان هم يك خیال دیگر تنها فکر و خیال فایده ندارد پس علاجی فعلا بنظرم رسیده و آن اینست که يك هیئتی از وزراء و يك هیئتی هم از مجلسیان معین شده انجمنی تشکیل شود اولاد در همین کار اصفهان و ثانیاً در امرواتی که مترقب هستیم و اتفاق خواهد افتاد مذاکره مودانه نمایند و نتیجه آراء خود را لایحه نوشته بمجلس بدهند گفتگو شود آنوقت دیگر نه دولتیان میگویند ما اطلاع نداشتیم نه مجلسیان میگویند ما اطلاع نداریم و رفع این اغتشاشها میشود .

(آقا میرزا سید محمد و جمعی گفتند اینکار بسیار خوب است تا مابین مجلس و دولت اتحاد واقعی نشود رفع این اغتشاشها نخواهد شد)

رئیس - مقدمات این کار فراهم آمده چند نفری از طرف دولت معین شده اند چند نفر هم از طرف مجلس معین شده اند چند روز با هم نشست گفتگو نمایند خیلی خوب است همین حالا از مجلس چند نفری که صلاح بدانند معین شود .

آقامیرزا فضلعلی آقا - هر چند اصلاح کار اصفهان لازم است و تأخیر آن صحیح نیست ولی چون باید در ابتکار فکری کرد باشد برای روز شنبه (در این موقع کاغذی از طرف تجار تهران قرائت شد که خلاصه آن قریب باینمضمون است بواسطه نبودن عدلیه تمام حقوق مادره عده تعویق و تعطیل مانده است ما داریم که تأسیس عدلیه منتظره بشود اگر تا چند روز دیگر اقدام نشود عموماً در مجلس حاضر و متشکی خواهیم بود)

صدیق حضرت - دو سؤال داریم مکرر آقا تقی زاده گفتند مطالبی که امروز در این جا گفتگو شد فردا فراموش میشود یکی مسئله انتخابات بود جمعی هم اینجا هستند میگویند وزیر علوم را خواستید ترتیب این کساز که شد بنده جواب گفتم دو هفته آمده اند بواسطه بعضی کارهای مهم

دیگر ممکن نشد در این خصوص گفتگو شود پس خوب است روز شنبه او را بخواهید یکی دیگر در سدهای هفتگانه مشروطه قرار شد و زراعت نفر باشد دیگر وزیر نباشد و جناب مغیر السلطنه وعده دادند که تا هر روز دیگر این کار را مرتب نمایند حال پنج روز یکماه و بیشتر شده است و وزیر همایون که بایه - دارای این اسم باشد حالا وزیر است هم شده و دارای دو وزارت است .

رئیس - اینها بتدریج اصلاح خواهد شد .

(مذاکرات روز یکشنبه) (دوم شهر صفر المظفر ۱۳۲۵) (دارالشورای ملی)

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۲۹ محرم العرام قرائت شد .
احسن الدوله - جناب رئیس تلگرافی از تبریز آمده اجازه میدهد قرائت شود (پس از تحصیل اجازه تلگرافی از طرف اجراء یسغانه و کمربک تبریز قرائت کرد باین مضمون) .

حضور جناب احسن الدوله و سهیل آذربایجان اجراء ادارتین از تعدیات رؤسا مجبوراً تعطیل در آجمن متعین امضا (ارفع السلطان) (ادیب) (نعمت) . بکرات عرض شده که بعد از مزولی مسیونوز و یریم از ادارتین کمربک و بست لازم بل واجب بود که وزارت مالیه بیکتفر مدیر ایرانی معین نمایند که از روی بصیرت عمل کرد این دو اداره را ضبط کرده تکدارد مال دولت و ملت تفریط بشود و حال می بینیم که هیچ اقدام نشده بلکه بافتدار نوز و یریم افزوده اند (و مسبو مورناد) مجسمه صرف است و بی اجازه این دو نفر هیچ کاری نمیتواند بکنند و تلگراف اجراء کمربک و بست شامه حال است باید بوزارت مالیه اظهار کرده مطالبه جواب شود .

رئیس - بلی باید این تلگراف را از برای وزیر مالیه فرستاد و از ایشان تحقیق این مطلب را خواست تا به بینیم چه جواب میدهند و روز پنجشنبه مذاکره شد که يك عده از هیئت مجلس انتخاب شود که با عده هیئتی از رجال که از طرف دولت معین میشود در اینجا کمیسیون تشکیل داده برای اصلاح اموراتی که اتفاق می افتد و تدارک کار مذاکره نمایند حال امروز آن عده که باید از طرف مجلس معین شود انتخاب نمایند .

در این موقع آقا میرزا حسین و آقا شیخ حسین شهیدی و کلائی قزوین چنین اظهار داشتند که حال شش ماه است این مجلس مقدس افتتاح شده هیچ کاری برای ملت صورت نداده و نزدیک است مردم مأیوس شوند و با آنچه امید داشتند آنزای نمی بینند اگر در حقیقت همین طور است و کاری از مجلس پیشرفت ندارد پس ما ماهم برویم خانهای خودمان آخر این مردم که ما را وسکیل نموده اند تمام چشم براه و منتظر هستند که نتیجه از مجلس برای ایشان حاصل شود و یقین است که عده پیشرفت کار هم بواسطه متفق نبودن اولیای دولت با ملت و همراهی نکردن در اصلاح امورات و اگر دولت با مجلس اتحاد و اتفاق نداشته باشد هیچ کاری پیشرفت نخواهد کرد و برای حصول این اتحاد و اتفاق که اولیای دولت اطمینان حاصل نمایند

اگر مجلس صلاح بداند چند نفری از جمیع اصحابه و چند نفری از اعضاء محترم مجلس انتخاب شود در حضور صدارت عظمی با ایشان اطمینان داده اتحاد و اتفاق حقیقی بعمل آمده معاهده نمایند از برای اصلاح امورات مملکت و ترفیه رعا یا اموال امنیت رعا یا و پیشرفت مقاصد مجلس اگر این اتحاد بشود و وزراء هم در مجلس حاضر شوند کاری از پیش میرود و الا همین است که هست .

رئیس - اولاً هر دو آقایان در اشتباه هستند آنها بیکه بوده اند در این شش ماه مجلس خیلی کار کرده و ثانیاً این کاریکه اقدام کرده ایم که تشکیل کمیسیون داده شود از چند نفر رجال دولت و دو لا برای همین اتحاد و اتفاق مابین دولت و مجلس است . و اینکه شنیده ایند وزراء در خارجه همه روزه در مجلس حاضر میشوند چنین نیست بی ترتیب حاضر میشوند آنجاها هشت ماه تعطیل است در این مدت کار تدارک نموده وقت انعقاد مجلس پیشنهاد نموده همه روزه در مجلس حاضر میشوند و اینجا تدارک کاری نکرده اند که همه روزه حاضر شوند . و این ترتیب خوب ترتیبی است دولت اقدام کرده بجهت این است با وزراء مسئول گفتگو کرده تدارک کار نمایند .

آقامیرزا ابوالحسن خان - در اینکه این راه بهترین راهها است بجهت رسیدن بمقصود حرفی نیست ولی عرض دارم آن روز جناب دبیر الملک اینجا تشریف داشتند و سمت معاونی وزارت داخله معرفی شدند گفتگوی عزل شاهزاده ظل السلطان بود مجلس بتوسط ایشان بیام داد و خواهش کرد و رای داد اعلیحضرت هم مرحمت فرمودند دیروز جواب مسامه آمد اما آقا تکلیف وزارت داخله بامامان ایشان این نیست مطلبی که از طرف مجلس اظهار میشود باید رسماً جواب بمجلس فرستاده شود باید بگری این مطلب صحیح است یا نه .

آقا سید عماد - ممکن است بعد از این یعنی بعد از صدور فرمان بیایند و جواب بیاورند .

آقامیرزا ابوالحسن خان - اعلیحضرت کمال همراهی و مرحمت و پدیری فرمودند ولی تکلیف وزارت داخله این است مطالبی که اظهار میشود رسماً باید جواب بدهند .

آقامیرزا حسین طیب - متصدون بنده هم همین است که عرض کردم و وزراء همراه نیستند و حکام متذکرند که استقلال نداریم و بنظلمات رسیدگی نمیشود ظلم و بی اعتدالی به ما ظهور سابق باقی و بلکه زرادتر شده و سلط امنیت گشته اموال مردم را که میبرند آنها را نباید علاج کرد ؟

آقامیرزا ابوالحسن خان - اینها را انجمن علاج میکند ولی در خصوص جواب مطلبی که ذکر شد مجلس صلاح میداند بوزیر داخله اعراض شود .

آقا شیخ حسین - قرار بود هر چه رئیس بدردا بفرماید در آن باب گفتگو شود حق صحبت دیگر نداریم .
رئیس - حالا هم تکلیف همان است مطلب در باب مذاکره تشکیل کمیسیون بود .

وکیل التجار - این کمیسیون موقت است یا دائمی و برای چگونه مذاکرات حق دارد و آیا این

کمیسیون امن و وزراء مسئول در اجلاس رفع مینامید یا نه وقت انعقادش کی است.

رئیس ساین کمیسیون موقتی است و رسیدگی بکارهای لازمه اتفاقیه و تظلمات و لایات نموده و تدارک کار برای مجلس مینماید که کارهای بی ترتیب و بی تدارک بمجلس نیامده باشد و هم مذاقه شود از طرف دولت و هم مجلس بتعیده من که خیلی قایمه دارد و اسباب پیشرفت کارها میشود و بعد از آمدن مذاکرات آن کمیسیون بمجلس راجع به وزارتخانه باشد آنوزیر باید در مجلس حاضر شود پس وزرا را مستعنی از آمدن بمجلس نمیکند (در این خصوص و کلا را اختلاف آراء حاصل شد بعضی را عقیده این بود عده تکیه از طرف دولت برای کمیسیون معین میشود باید از وزراء مسئول باشند زیرا که طرف مجلس وزراء مسئول هستند رأی جمعی بر این بود که لازم نیست حتماً از وزراء مسئول باشند بجهت آنکه تشکیل این کمیسیون فعلاً برای توافق و اتحاد ما بین دولت و مجلس است در اینصورت عده که از طرف دولت انتخاب میشود از هر طبقه باشد (ضربندارد)

حسنعالی خانیه جمعی از آقایان که در این مجلس حضور دارند از قوانین خارجه مطلع هستند و میدانند که در آنجا هایک مجلس ثالثی غیر از مجلس سنا و مجلس ملی است برای اینکه قوانین که در مجلس ملی بنا در مجلس سنا وضع میشود بدان مجلس ارائه میشود و در آنجا مذاکره و مباحثه شده پس از تنقیح مجدداً بر میگردد بمجلس و اخذ رأی میشود و بنابینه اعضا آنها هم از وزراء مسئول باشند و ما هم یک همچو مجلس تشکیل بدهیم و اعضا آن هم از وزراء بی کار باشند اینها مطلبی نیست که این قدر مذاکره و بیچیدگی شود.

رئیس - اشخاصی که از طرف دولت معین شده اند یکی وزیر داخله است که از وزراء مسئول است یکی هم فرمانفرما است و یکی معاون الدوله و یکی مغیر السلطنه و مذاکره آنها هم در آن کمیسیون قلمی نیست و مجبور نیستیم که رأی آنها را قبول نماییم موقتی تدارک کار می نمایم برای مجلس حال اگر لازم است بگوئید لازم هم نیست بگوئید.

وکیل التجار - در اصل کمیسیون حرفی نداریم ولی مقصود این بود اولاً عده که از طرف دولت معین شده معلوم شود که ما هم مقابل آن عده عده از مجلس انتخاب نماییم و ثانیاً آنها چه اشخاصی هستند معین شود که ما هم اشخاصی را معین کنیم که با آنها مقابل بوده گفتگو نمایند.

رئیس - این تحقیقات وقتی است که رأی آنها اثری داشته باشد ولی گفتیم رأی آنها اثر ندارد فقط مذاکره آنها برای اصلاح اندیشی است و تدارک کار مینماید که پیشنهاد بمجلس شود.

و نوب الدوله - اگر این کمیسیون قانوناً تشکیل میشود باید رأی گرفته شود و اگر قانوناً نامیس نمیشود محتاج برای گرفتن نیست.

آقای میرزا سید محمد مجتهد - مگر قرار نیست هر کسی هر چه بنظرش رسید آزاد است بمجلس اظهار نماید این کمیسیون هم همان است پس از مذاکره در مطلبی آراء خود را بمجلس اظهار میدارند و این درجه نظامنامه هم هست. (آقا سید حسین و اکثر از وکلای اظهار

داشته که با بطور بسیار خوبست دیگر محتاج برای گرفتن نیست)

رئیس - حالا که اخذ رأی لازم نیست پس من خود اشخاص را معین میکنم و این مسئله با اینجا ختم شد و این حال رفعه است از طرف صدارت عظمی رسیده خواننده شود)

(رقعه صدارت قرائت شد قریب باین مضمون چون تشکیات تجار از ملك التجار هر روزه باعث تصدیح خاطر اقدس اهلی بود لهذا رأی ملوکانه چنین علاقه گرفت که این مسئله در مجلس محترم شورای ملی مطرح مذاکره شده قرار قطعی داده بموقع اجرا گذارده شود اگر چه این کار از وظیفه مجلس خارج است ولی چون اهمیت دارد این کار را بطور فوق العاده قبول نموده قرار آنرا بگذارند - و نیز دستخط امضای حضرت که در این خصوص صادر شده بود قرائت شد قریب باین مضمون.

جناب اشرف صدراعظم - در باب عدل ملك التجار و تجار لازم است که قرار قطعی گذارده شود تجار آسوده شوند لهذا امر میفرمائیم این مطلب را رجوع بمجلس شورای ملی نمایم زودتر قرار قطعی بگذارند که فوراً بموقع اجرا گذارده شود.)

رئیس - باید یادده نفر برای این مسئله از مجلس انتخاب شود که در کمیسیون علیحده در این باب مذاکره نمایند حال هر کس را انتخاب مینمایم بکنید و اینکار کار مجلس نیست ولی همین طور که جناب صدر اعظم مرقوم فرموده اند باید بطور فوق العاده قبول کرد حال قبول میکنید یا نه اگر قبول نمی کنید جواب نوشته شود.

(در این مسئله و کلا را عقیده مختلف شد بعضی گفتند که بدو يك مجلس حاج ملك التجار در مجلس عمومی حاضر شده گفتگویی شود بعد رجوع به کمیسیون گردد بعضی گفتند اصل ترتیب مجلس این است هر کاری اول باید بکمیسیون رجوع شود بعد بمجلس ارائه شود پس در اینصورت حضور حاجی ملك التجار بکدفه در مجلس عمومی و مطرح مذاکره شدن عمل تجار با ایشان هیچ قایده ندارد همان بدو رجوع بکمیسیون بشود بهتر است)

آقای سید عبداللّه مجتهد - این کاریست که شاه رجوع فرموده است بمجلس و مجلس هم برای کسب و تحصیل شراعت و اطاعت امر همایونی باید این عمل را بطور صحیح اصلاح نماید مشروطاً اینکه حاج ملك التجار فقط يك دفعه در این مجلس عمومی حاضر شود برای تحریر دعوا و بعضی هم بعضی گفتگوها نمایند و جواب رفته صدارت هم خوب است باین طور بنویسید که مجلس اینکار را محض امتثال امر همایونی قبول کرده است و باید چند نفری هم از وزرا و علما با اشخاصی که از مجلس انتخاب میشوند باشند - چون اینکار بزرگ است برای ختم عمل انجمنی تشکیل شود و آنهم بعد از حضور حاج ملك التجار بکدفه در مجلس عمومی در همین جا يك اطاق مخصوص معین شود که در روزهای تعطیل مجلس انجمن فوق العاده تشکیل شده این عمل ختم شود و در مجلس عمومی همان دفعه اول جز تحریر نزاع و دعوا چیز دیگر نباید مذاکره شود اینجا تحریر دعوا را می کنند و رئیس صورت آن را ضبط می کند که دیگر مطلب را برنگردانند و حرف دیگر

نزنند و آنهم شهود و مستند بسند در آن انجمن مخصوص باشد.

(در این موقع اورا فیکه برای اخذ رأی منتشر کرده بودند جمع کرده از گرفتن رأی منصرف شدند.)

آقای میرزا ابو الحسن خان - این مجلس مجلس شوری است با مجلس امرا اگر مجلس شورا است باید هر کسی عقیده خود را اظهار نماید نه اینکه چند نفری امر نمایند ورقه رأی را جمع نمایندگان را نمیشود قبول کرد.

حاجی سید نصر اللّه - اینطور که آقایان فرمودند که دفعه اول طرح مرقعه در مجلس بشود ضرر ندارد.

رئیس - حال این مطلب باشد پس از ختم مجلس در اطاق دیگر مذاکره و ختم میشود. جناب دبیر الدلت تشریف آوردند مطلبی دارند تلگرافی از حکومت استرآباد در باب اسراف و فحاشی پوزارت داخله آمده قرائت شود.

(تلگراف مزبور را قرائت کردند مشر بود برای اینکه فعلاً استرداد اسرا بطور شریک و دادن وجه اسلم و صلح است حال تکلیف چیست.)

میرزا محمود خوانساری - جناب رئیس عرض دارم اجازه میفرمائید اولاً آنکه نواب امیر خان سردار در این تلگراف يك سهو قلمی فرموده اند باید روزنامه مجلس اشتباهی شده است در نطق جناب آقا سید حسین مقصود سردار مخفی لاریجانی بوده است که در این باب داوطلب شد که بدون فوه جبریّه و ضرر دولت اسرا را مسترد نماید.

دیگر آنکه در صورتیکه بر تمام اولیای دولت و وکلای محترم معلوم شده است که مرتکب این کار سالار مخفم بجنوردی است از قرار تحقیق صحیح سالار مخفم بجنوردی تر کمانهای طایفه بیوت را باینکار دعوت و تشویق نموده وارد خاک بجنورد کرده سیورسات و بلد راه داده و دستور العمل با آنها داده وارد سرحد فوجان کرده بعد از کشتن چند نفر اشخاص و غارت پنجاه هزار تومان اموال و بردن شصت و دو نفر زن باسیری دوباره بنگاه بجنورد واز آنجا بمحل خود رفتند بعد از فروش اسرا و اموال غارت شده نصف تمام آن وجه را بسالار مخفم دادند و دو نفر از آن اسرا معلوم شد از راه بجنورد هستند آنها را گرفته بلاعوض بصاحبانش رد کرده حال چه ضرر دارد همین وجه را از خود سالار مخفم گرفته بدهند و اسرا را استرداد نموده بصاحبانش برسانند و مجازات سالار مخفم را هم که مرتکب این فعل شنیع شده بموجب قانون محمدی (ص) بدهند لیکن آن دخترها تکیه از فوجان و سایر جاهای فروخته اند باید آصف الدوله و شجاع الدوله فوجانی از عهد برآیند ربطی باسرای فوجان ندارد.

آقای میرزا فضلعلی - چند روز قبل مذاکره این مطلب در مجلس شده تمام شد حال به بینیم وزارت داخله چه اقدامات لازمه خواهد نمود.

آقای سید حسن تقی زاده - روز یکشنبه جناب دبیر الملک اینجا تشریف داشتند منزل ظل السلطان مذاکره شد رفتند جواب بیاورند روز سه شنبه آمدند بدون جواب و مذاکرات زیاد در خصوص این مطلب

شده چون ایشان حقایق وزارت داخله بودند بهمان
بیانم شکلی اکتفا کردیم و بعد هم وقفه نوشته شد
و اطیحتی هم مرحمت فرمودند رفتند جواب بیاورند
تا حال جواب نیآوردند با اینکه مجلس حضورا از
ایشان جواب خواست و حال غیر از سابق است که
طیله و جمعیت شهری اجتماع نمایند در منزل حکومت
و عزل خود حالا ملک مرکز دارد باید جواب
بمجلس بیاید .

دبیر الملک - جواب مجلس هم تهیه شده
امشب فرستاده میشود .

آقای میرزا فضلعلی - از آستارا چیزی
نوشته اند خوانده شود قرائت نمودند قریب باین
مضمون . در باب جنگل آستارا که سابقا اجاره داده
بودند بشخص فرنگی مدت آن منقضی شده حالا
گویا دوباره وبدون اطلاع و تصویب مجلس همان
شخص اجاره دادند اهالی اینجا از این کار خیلی
مأوس شده اند مستدعی از امانی ملت هستند
که نوعی فرمایند این نفع راجع بخود ملت و
دولت باشد .

دبیر الملک - این مسئله بما ربطی ندارد
میفرمایند لزوم وزارت خارجه تحقیق نتائیم اطلاع
بهمیدر این موقع مخبر السلطنه در مجلس حاضر شده
اظهار داشت یکی از فقرات صحبت دیروز در خصوص
قراننامه بانک ملی ناقص ماند و آن مسئله تاریخ
شمسی و قمری است و گمان اینست این را هم بانک
ملی قبول کرده باشد پس از فی الجمله مذاکره
و کلاه بعضی از مؤسین بانک که حضور داشتند
آن مسئله را هم تصویب ننوده قراننامه بانک ملی
را که روز شنبه در مجلس مخصوص تصویب و تنقیح
شده بود قرائت نمودند و در فورای منتشر با کثرت
آراه چهار کرور استقراض دولت از بانک بحساب
جاری دولت بابانک بطوریکه در قراننامه نوشته و
مقرر شده بود تصویب شد .

**مذاکرات روز سه شنبه
۴ شهر صفر المظفر ۱۳۲۵
دارالشورای ملی**

پس از انعقاد مجلس حاجی محمد وکیل کرمانشاه
دو روزه تلگراف که از طرف اهالی کرمانشاه
رسیده بود قرائت کرد قریب باینمضمون (۱) توسط
وکلای کرمانشاه حضور صحیح اسلام و رؤسای
مجلس شورای ملی در این پنج شبانه روز که
بتلگرافخانه متحصن شدیم نتیجه این شد که چند نفر
علمای گرامر سیرت معض خاطر چند نفر مضین که
حکم تبعید آنها شده بود نگذاشتند تبعید شوند
علاوه در خانه رئیس العلماء جمع شده با اشرار و
سرباز در پشت پام رفته حکم بجهاد نموده قریب یک
ساعت سینه ما بیچارگان را هدف گلوله ساخته
چهار نفر مقتول و چند نفر مجروح و هنوز معلوم
نیست مجروحین از زوار و سادات و غیره چند نفر
هستند اگر اساس مجلس محترم شورای ملی برای
رفع تعدیلات است برای خدا چاره نماند و هرگاه
برای پایداری مضین است جواب بدهید تکلیف
خود را دانست بکجا باید پناه ببریم تلفات بزرگی
نشد چاره نماند (۷) از طرف مجلس مقدس مضای
دائم یونان انجمن و از طرف لولایی دولت تبعید
مضین رسید امروز صبح خواستیم بیروم مخالفین

شده که اینها هم جمع شده بود برای جلسه
صدام السلطان و جمعیت ما را غلبه گرفته پس
فرام آریا با شش نفر متول تلگراف به مجلس و
بها کباب صابونی کردیم نتیجه این شد امیرالمؤمنین
باین وضع چه طور در لیم هانهای خود گوسفند شده .
رئیس - غیر از اهالی آذربایجان که بترتیب
صعیب قتل و کلا خود را نموده با احترام روانه
کردند سایر ولایات تهنیت و افرایش سابق خوششانرا
در این مورد بروز دهفک مثل فرودین و کرمانشاه
و غیره

حاج مصین التجار - آنچه از خارج اطلاع
حاصل شده نوشته اند اهالی آنها دوفرقه شده و
هر کدام بیست هزار نفر هستند هر حکمی یک
طرف بشود اسباب فساد خواهد شد و علاوه از اهل
شهر الوارزم بحیثیت دوطرف آمدند اگر اصلاح
میدانید دو نفر از طرف مجلس بروند تلگرافخانه
حضورا با آنها گفتگو کرده و نصیحت نمایند و
ساکت کنند تا اینکه عاموری برود

رئیس - همین طور که گفتید تلگراف شد
و امروز برای کار مجلس بهرینان رفته بودم حضورا
تحقیق کردم ساکت نیشوندن بالاخره قرار شد
یکنفر وکیل هم از اینطرف بیاید و بهین طور
تلگراف کردند .

آقای سید حسین - تمام این افتشاشات و
صداها که در همه جا بلند است مثل رشوه و ترفین
و جاهای دیگر برای نداشتن نظامنامه بلدی است
فرستادن آن از همه چیز مقدم تر است پس اول
نظامنامه بلدی را بنویسید تمام شود بولایات بفرستید
که رفع این افتشاشات بشود

حاجی سید نصر الله - نظامنامه انجمن بلدی
ربط باین مسئله ندارد آن نظامنامه انجمن
ایالتی است و نوشته شده یکروز گذارد که تمام
شده در مجلس قرائت شود .

رئیس - جماعتی مشغول نوشتن نظامنامه
انجمن ایالتی هستند بلکه روزی پنجساعت و ۶ ساعت
مشغول هستند ولی هنوز تمام نشده یکروز دیگر
کار دارد که پاک نویس شود و در کمیسیون قرائت
شده بعد در این مجلس خوانده شود پس از تصویب
بصحه همایونی برسد اما اینها طاری هستند و صیغه
دزدند که یکی دوزوز صبر نمیکنند .

آقای سید حسن - گفتگوی اهالی کرمانشاه
باید یکدیگر درس انجمن ایالتی است نه در خصوص
وکلای که باید بیایند بمجلس این تلگرافی که مضایره
شده یکنفر وکیل هم از آن طرف بیاید نموری ندارد
و رفع مخالفت آنها را باید یکدیگر نخواهد کرد .

حاج مصین التجار - اهالی کرمانشاه منتظر
رای مجلس و حکمی از طرف آنها هستند اگر
تلگرافی بطوریکه مرض کردم بشود گمان میکنم
آنها ساکت بشوند .

رئیس - اگر متقاعد میشدند بآن تلگرافات
که کردیم ساکت شده بودند و این حرفها نبود و سه
روز پیش تلگراف شد تا نظامنامه برسد در روز طول
دارد باید صبر نمایند و امروز توسط تلگراف گفتگو
ها شد معلوم شد دست بندی کرده اند این طرف هم
میگویند ما هم وکیل بفرستیم ملهم گفتیم بفرستید .

آقای سید عبدالحسین - هر تکه که در روز ما را
متلا داشته و میدارد این است گاریکه ملید بحال
دولت و ملت باشد و باعث اتحاد ما یک دولت

شده بود برای حقایق صحبت و اتحاد دولت و ملت
فته فرمودید میشود روزها قسم یا: خواهند سکر
مصلوتمند کی شده و خواهند صحبت عدله میشود
گفته میشود بجهت روز دیگر صحبت قانون میشود
گفته میشود چند روز دیگر تمام میشود وقت مجلس
تک است و ملت بچنگ آمده افتاد بنده این است
هر روز این انتظار بشود بهتر است از فردا مافوق
خیاله هستیم و آلهافزود مجریه وقتیکه قوه اجرائیه
نشد اسباب خرابی خواهد شد .

آقای میرزا فضلعلی آقا این هائیکه گفتید
صحیح است ولی یک کسی میخواهد ببیند که مجلس
شب روز در کار است یا نه چقدر انجمنها وجه در
مجلس وجه در خارج اگر کار اصفهان پیش نیاید
بود نظامنامه بلدی تا حال تمام شده بود .

آقای میرزا ابو الحسن خان - رئیس مجلس
در خارج از مجلس نماینده مجلس است امروز در
حضور ایشان آن تلگرافی که در باب اهالی کرمانشاه
شده است باید به بیستم نتیجه چه شده اگر نتیجه
نه شهید البیاید استادگی کرد و خواست .

حاجی مصین التجار - تمام اهالی کرمانشاه
هر روز دوفرقه هستند و اسباب فساد برایشان نمیشود
بگوئیم باید منتظر نتیجه باشیم و منم نمیگویم
و اینها که رئیس داده است مخالفت شود میگویم
دو نفر از طرف مجلس بروند صحبت بکنند شاید
ساکت بشوند .

آقای سید میرزا - مشکل است اهالی کرمانشاه
متقاعد شوند یا آمدن وکیل اینها فرشان در سر
انجمن محلی است و انگی این قتل که شده است امداد کی
دارند خوب است تلگراف شود که انجمن محلی
توقیف باشد .

حاج ملک محمد - مشکل است باینهم
ساکت شوند همیشه بنده این است تلگراف بشود
که انجمن باقی باشد و مأمور برای رسیدگی خواهد
آمد آنها هم بروند خانهای خودشان .

آقای میرزا ابو الحسن خان - در تلگراف وزارت
داخله نوشته شده انجمن باقی باشد در اینصورت از
اینجا تلگراف شود که انجمن توقیف باشد صحیح
نخواهد بود .

آقای سید حسن تقی زاده - عقیده ام اینست از
هر شهری که اختلافات انتخاب برپا شده و خبر
میهد مشکل است آرزو دوفرقه بلتیکه فرض کنیم
زهره که این مسئله امروزه در ملک مانیت پس
همین طوری که رئیس فرمودند جمعی درست
فهمیدند جمعی هیچ نفهمیدند آنهاست که نفهمیدند
پیش افتادند در این صورت باید منتخبین اول را
قبول کرد آنهاست که راضی باین امر نیستند حق آدم
گشتن ندارند حق شکایت بحکومت و مجلس دارند
بیایند اثبات کنند و در هر جایی انجمن کرده و
فوراً چند نفر از وکلا فرستادند خیلی خوب کار
کردند .

حاج سید نصر الله - وقتیکه عدد مخالفین
کثیر باشد چه باید کرد دفع آنها را بکنیم اسباب
فساد شود یا باید مراعات بشود

آقای سید حسن تقی زاده - این نظریکه ما
داریم که دوطرف هستند بیاطاعت چند نفر متغذین
هستند بجهت استبداد و کسر شئونات خودشان و
ذیر ملتفت شدن باعث این نصادها میشوند

آقای میرزا ابو الحسن خان این صحیح است